

Grad Karlovac kao izletničko odredište

Bogović, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Science / Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:217:554028>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-29**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Science - University of Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Marija Bogović

Grad Karlovac kao izletničko odredište

Prvostupnički rad

Mentor: prof. dr. sc. Zoran Curić

Ocjena: _____

Potpis: _____

Zagreb, 2019.

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Prvostupnički rad

Grad Karlovac kao izletničko odredište

Marija Bogović

Izvadak: Izletnici su ključna skupina posjetitelja u Gradu Karlovcu, dok je stacionarni turizam u ovom trenutku slabije razvijen. Stoga su ciljevi ovog rada: (1) odrediti obujam izletništva u Karlovcu te odredišta njihovog posjeta, (2) utvrditi obilježja izletnika koji posjećuju Karlovac. Istraživanje se provelo analizom relevantne znanstvene literature i anketnim istraživanjem jednodnevnih posjetitelja Slatkovodnog akvarija - Aquatika. S obzirom na atrakcijsku osnovu i blizinu potencijalnih emitivnih tržišta, Karlovac ima potencijal da uz izletničku komponentu razvije i selektivni turizam (ciklo turizam, pješački turizam i sl.).

14 stranica, 6 grafičkih priloga, 3 tablice, 15 bibliografskih referenci; izvornik na hrvatskom jeziku

Ključne riječi: Grad Karlovac, izletnik, Slatkovodni akvarij - Aquatika

Voditelj: prof. dr. sc. Zoran Curić

Tema prihvaćena: 7. 2. 2019.

Datum obrane: 20. 9. 2019.

Rad je pohranjen u Središnjoj geografskoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 19, Zagreb, Hrvatska.

BASIC DOCUMENTATION CARD

University of Zagreb
Faculty of Science
Department of Geography

Undergraduate Thesis

The City of Karlovac as a destination of daily visitors

Marija Bogović

Abstract: Excursionist are a key group of visitors of the City of Karlovac, while the stationary tourism is currently underdeveloped. Because of that, the goals of this paper are: (1) determining the quantity of excursionists in Karlovac and to define destinations of their visit, (2) to define the characteristics of the excursionists visiting Karlovac. The research was conducted by analysing of relevant scientific literature and by performing a questionnaire survey of one-day visitors to the Freshwater Aquarium - Aquatika. Considering the attraction base and vicinity of potential emission markets, Karlovac has the potential to develop selective tourism in addition to the excursion component (cyclo tourism, hiking tourism, etc.)

14 pages, 6 figures, 3 tables, 15 references; original in Croatian

Keywords: City of Karlovac, daily visitor, Fresh water aquarium - Aquatika

Supervisor: Zoran Curić, PhD, Full Professor

UndergraduateThesis title accepted: 07/02/2019

Undergraduate Thesis defense: 20/09/2019

Thesis deposited in Central Geographic Library, Faculty of Science, University of Zagreb, Marulićev trg 19, Zagreb, Croatia

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. METODOLOGIJA	2
3. TURISTIČKI RESURSI GRADA KARLOVCA	5
3.1. PRIRODNI (ATRAKTIVNI) FAKTORI	5
3.2. DRUŠTVENI (ATRAKTIVNI) FAKTORI.....	5
3.3. KOMUNIKACIJSKI FAKTORI	6
4. ANALIZA ANKETE.....	7
5. RASPRAVA	12
6. ZAKLJUČAK.....	13

1. UVOD

Dok su turistički podatci iscrpno analizirani za velika područja (prvenstveno države i glavne regije), na lokalnoj razini postoji najveći deficit kvantitativnih i statističkih podataka. Waldhör i dr. (2008) smatraju da je u mnogim regijama “dnevni turizam” postao najvažniji izvor prihoda u turizmu (Suriñach i dr., 2017). To potvrđuje Grad Karlovac u kojem su ključna skupina posjetitelja izletnici, dok je stacionarni turizam u ovom trenutku slabije razvijen. Stoga su ciljevi ovog rada: (1) odrediti obujam izletništva u Karlovcu te odredišta njihovog posjeta, (2) utvrditi obilježja izletnika koji posjećuju Karlovac. Važno je naglasiti da se posjetitelj (domaći ili strani) klasificira kao izletnik (*eng. excursionist, same-day visitor*) ako njegovo/njezino putovanje ne uključuje noćenje. U suprotnom ga nazivamo turistom (*eng. overnight visitor*) (UNWTO, n.d.).

Ujecaj izletništva je podcijenjen u usporedbi prema turizmu s noćenjima. No iznenađujuće je da do danas nisu dostupni pravi podaci koji bi mogli kvantificirati njegov ekonomski utjecaj, osim nekih izoliranih studija koje se bave posebnim događajima. Upravo jednodnevni izleti ili jednodnevne posjete su jedan od najmanje analiziranih pojava u literaturi i među nacionalnim i međunarodnim organizacijama. Iako je dobro dokumentirano da jednodnevni izleti predstavljaju vrlo visok udio posjeta, postoji nestašica podacima o njima. Razlozi su, između ostalih faktora, poteškoće s razgraničenjem (s obzirom da jednodnevni posjetitelji ne prenoće na odredištu, nije ih uvijek lako prepoznati). I Cluzeau (1988) definira fenomen dnevnih izleta kao nešto „nepriзнato, teško definirano, podcijenjeno“, a Candela i Figini (2012) navode da je „važno primijetiti poteškoće u mjerenju dnevnih putovanja“ (Suriñach i dr., 2017). Upravo kako bi cjelovito obuhvatili djelatnost turizma u svim njenim pojavnim oblicima neophodno je uvesti nova statistička istraživanja koja će osigurati sve potrebne pokazatelje o strukturi, sadržaju i dinamici turističkog prometa (Popis ugostiteljskih kapaciteta, Posjetitelji kulturnih mjesta, Anketa o stranim izletnicima, Anketa o godišnjim odmorima, Anketa o potrošnji kućanstva - dio o putovanjima domaćeg stanovništva i dr.) (Kelebuh i Javor, 1997).

2. METODOLOGIJA

U prošlosti su različiti znanstvenici koristili različite metode kvantificiranja izletnika. Colenutt ih je 1969. zbog nedostatka pouzdanih podataka procijenio pomoću matematičkog (gravitacijskog) modela. Greer i Wall (1979) započeli su drukčiji pristup, a slijedili su ih Ewing i Baxter (1981), Var i Quayson (1985) i Cluzeau (1988) koji su pokušali kvantificirati dnevne putnike koristeći sekundarne podatke. Ovaj se pristup često koristio za kvantificiranje dnevnih putnika iz inozemstva, zbog postojanja carinskih evidencija, ali se također može koristiti za kvantificiranje domaćih dnevnih putnika. Znanstveni rad poput Carterovog (1971) ili Janiskejevog (1980), oslanjao se na ankete (Suriñach i dr., 2017). Upravo se na njihovoj metodi prikupljanja primarnih podataka temelji ovaj rad.

Postoje tri glavna izvora primarnih podataka odakle se mogu prikupljati informacije o izletnicima (National Institute of Statistics Romania, 2009):

1. anketa o domaćinstvima na nacionalnoj razini koja se provodi u mjestu gdje anketirane osobe žive;
2. ogledno istraživanje na izlaznim i ulaznim točkama u zemlji (graničnim prijelazima);
3. ogledno istraživanje na odredištu posjetitelja (ova istraživanja se više koriste na lokalnoj i regionalnoj razini nego na nacionalnoj razini).

U svrhu ovog prvostupničkog rada provedeno je ogledno istraživanje (anketa) u jednom od najznačajnijih odredišta posjetitelja Grada Karlovca – prvom slatkovodnom akvariju u Republici Hrvatskoj – „Slatkovodnom akvariju – Aquatika“. Anketa se provela na bazi 100 posjetitelja u vremenskom razdoblju od 4.9. 2019. do 10.9. 2019. godine. Sastoji se od 6 pitanja opisnog karaktera (Sl.1.). Posjetitelji su ju dobili i ispunjavali na info pultu nakon obilaska akvarija.

Cilj i sadržaj ankete: Ovo istraživanje sagledava čitav segment izletništva. Cilj ankete je utvrditi proporcije dnevnih izletnika i turista u ukupnoj masi posjetitelja (domaćih i stranih) koji posjećuju Slatkovodni akvarij – Aquatiku. Pritom je vrlo važno da se anketa usredotoči na domaće i strane posjetitelje tijekom istog vremenskog razdoblja. To znači da je pokrivala hrvatske stanovnike koji su obavljali jednodnevne posjete u Hrvatskoj i strane posjetitelje iz inozemstva. Uz kvantifikaciju cilj je i karakterizacija izletnika, tj. određivanje njihovih obilježja. Provedenom anketom također su utvrđena i ostala odredišta njihovog posjeta, te koja se turistički atraktivna mjesta ističu kao najposjećenija, a koja imaju potencijal za daljnji razvoj u budućnosti.

Anketa uključuje sljedeće skupine podataka:

- 1) dobno – spolnu strukturu
- 2) mjesto prebivališta (određivanje stranih i domaćih posjetitelja)
- 3) duljina putovanja (karakter boravka u Gradu Karlovcu – dnevni izlet, tranzit, višednevni boravak)
- 4) broj putnika u grupi
- 5) glavnu svrhu i motivacija (odmor/razonoda, posao, posjet prijateljima ili rođacima, ostalo)
- 6) Ostale znamenitosti (privlačni faktori) koje su posjetili

Podaci su analizirani i prikazani adekvatnim dijagramima i u tablicama.

Anketa za prvostupnički rad sa temom

Grad Karlovac kao izletničko odredište (eng. *The City of Karlovac as a destination of daily visitors*)

0. Dob i spol / *Age and gender*: _____

1. Koje je vaše mjesto prebivališta? / *What is your place of residence?*
*ukoliko je odgovor Grad Karlovac ne morate dalje rješavati anketu

2. Planirate li biti duže od jednog dana na putu? Ukoliko da koju vrstu smještaja ćete koristiti? /
Do you plan on being on the road for more than a day? What type of accommodation will you use?

3. Koliko ljudi (uključujući vas) čini vašu grupu? / *How many people (including yourself) make up your tour group?*

4. Zbog kojeg ste razloga posjetili Karlovac i Aquatiku? / *What are your reasons for visiting Karlovac and Aquatika?*

5. Kojim aktivnostima ste se bavili tijekom boravka u Karlovcu (pr. bicikliranje)? Jeste li posjetili Gradski muzej Karlovac, Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj, Stari grad Dubovac, itd./
What activities have you done during your stay in Karlovac (e.g. cycling)? Have you visited Karlovac City Museum, Museum of the Homeland War Karlovac-Turanj, Dubovac Castle, etc.?

Hvala na ispunjavanju ankete.

Sl. 1. Anketni upitnik za kvantificiranje i karakteriziranje izletnika

Izvor: autorska izrada, 2019

3. TURISTIČKI RESURSI GRADA KARLOVCA

Područje Grada Karlovca, kao jedinice lokalne samouprave, površine je 401,71 km² i čini 11,07% ukupne površine Karlovačke županije. Sastoji se od 52 samostalnih naselja (Grad Karlovac, n.d.) koja su bogata prirodnim i društvenim resursima za razvoj turizma, ali nemaju svi istu vrijednost za strane posjetitelje i lokalno stanovništvo. Kako bi potencijalni turisti određenu destinaciju izabrali za odredište svog turističkog putovanja, destinacija mora biti dovoljno atraktivna kako bi privukla njihovu pažnju. Pojedini resursi svojom atraktivnošću mogu samostalno privući turiste dok se većina kombinira s ostalim resursima kako bi bili atraktivniji (Barešić, 2017). Trenutno je Grad Karlovac tipičan primjer urbanog turističkog mjesta kontinentalne Hrvatske gdje se odvija tranzitni turistički promet, odnosno, kratka posjeta nekim lokalitetima, tj. izleti.

3.1. PRIRODNI (ATRAKTIVNI) FAKTORI

U Gradu Karlovcu i cijeloj Karlovačkoj županiji razvijena je hidrografska mreža te postoji velik broj rijeka, rječica i potoka (Grad Karlovac, 2012). Najznačajnije su rijeke Korana, Kupa, Dobra i Mrežnica zbog kojih se grad Karlovac zove „Gradom na 4 rijeke“. Sve četiri rijeke na određenim dionicama su pogodne za sportsko rekreacijske aktivnosti poput raftinga i kajakinga (Barešić, 2017). Ovaj potencijal nije dovoljno iskorišten kao ni potencijal gradskog kupališta na rijeci Korani gdje je uređeno Foginovo kupalište registrirano kao prvo riječno kupalište u Hrvatskoj. (Grad Karlovac, 2012).

3.2. DRUŠTVENI (ATRAKTIVNI) FAKTORI

Na ovom prostoru, najveću pozornost zavređuje Karlovac - kulturno povijesna urbanistička cjelina, s 3 zone zaštite: zonom „A“ (potpuna zaštita povijesnih struktura), zonom „B“ (djelomična zaštita) i zonom „C“ (ambijentalna zaštita). Značajan je i zaštićeni potez ulice Rakovac u Karlovcu (Sl.2.). Najvažniji dio je područje unutar zone „A“ (crvena boja) koje obuhvaća najstariju gradsku jezgru. Ona ima izuzetnu vrijednost jer je prvi izgrađeni „idealni“ grad u duhu renesansnog shvaćanja obrambenog i životnog prostora, projektiran prema načelima renesansne arhitekture sa simetričnim kompozicijama primijenjenim na planiranje grada. Isto tako grad Karlovac je jedan od rijetkih gradova koji znaju točan datum svog nastanka, 13. srpnja 1579. godine. Usprkos tome ona nije u reprezentativnom stanju i njezina

posjećenost je manja od moguće. Jugoistočno uz Koranu, širi se zaštićeno područje (dio zone „B“ i „C“) - zelena rekreacijska zona (Grad Karlovac, n.d.). Osim toga kao kulturno – povijesna baština ističe se stari grad Dubovac te vojni kompleks Turanj.

Sl.2. Zaštićene kulturno-povijesne cjeline: Karlovac (s tri zone zaštite) i Rakovac (žuto)

Izvor: Grad Karlovac, n.d.

Važne kulturne ustanove u Gradu Karlovcu su Gradski muzej Karlovac, galerija "Vjekoslav Karas", Gradsko kazalište Zorin dom. Od kulturnih manifestacija ističu se Dani piva, Four River Film Festival, Vikend na Dubovcu, Proljetne promenade, Ivanski krijes, Dan Grada, Advent u Karlovcu, Tour of Croatia (Turistička zajednica Grada Karlovca, 2017).

3.3. KOMUNIKACIJSKI FAKTORI

Grad Karlovac ima status važnog prometnog križišta i tranzitnog grada upravo zbog toga što kroz njega prolazi ključna hrvatska i europska transverzala, poveznica sjever-jug Hrvatske, autocesta (A1), državna cesta D1, kao i državni cestovni pravac D3 kojim se ostvaruje veza kontinentalnog i primorskoga dijela Hrvatske (Grad Karlovac, n.d.). Autocesta Zagreb-Karlovac (A1) prva je cestovna prometnica prvog reda u Hrvatskoj a puštena je u promet 1972. godine (Sić, 1980.-81.). Nadalje, uski pojas karlovačkog područja omogućuje najkraću vezu između susjednih država Slovenije i Bosne i Hercegovine (Grad Karlovac, n.d.) Potencijalno izvorište za izletnike predstavlja područje u radijusu od oko 100 km od Grada Karlovca.

4. ANALIZA ANKETE

Na temelju ankete, dobivene su dvije procjene broja izletnika u Slatkovodnom akvariju - Aquatici (razlike koje se pojavljuju odražavaju različito primijenjeni koeficijent):

- 1) Omjer između izletnika i turista koji prenoće u bilo kojoj vrsti objekata
- 2) Omjer između izletnika i stanovnika

Potvrđena je tvrdnja da su izletnici ključna skupina posjetitelja pošto je od sto anketiranih njih 60% izletnici, a 30% turisti. Najveći dio izletnika (87,1%) dolazi iz Republike Hrvatske i to iz regije Središnje Hrvatske (Tab.1.) ponajviše zbog geografske blizine, dostupnosti a time i manjim troškovima putovanja (pr. gorivo ukoliko putuju osobnim automobilom). Očekivano se među gradovima Središnje Hrvatske ističe Grad Zagreb koji se nalazi 53,3 km cestovne udaljenosti od Karlovca a za put je potrebno manje od sat vremena (Udaljenost gradova, n.d.). Najviše stranih izletnika dolazi iz susjedne Slovenije (66,7%) zbog blizine i mogućnosti prelaska granice sa osobnom iskaznicom (obje članice Europske Unije). Podjednaki je udio turista koji dolaze iz Hrvatske (53,3%) i neke strane zemlje (46,7%) (Tab.2.). Veliki dio stranih posjetitelja su turisti, a ne izletnici zbog veće udaljenosti od svog mjesta prebivališta. Čak 40% stranaca iz Europe čine Njemci, tj. Hrvati koji su iselili u Njemačku i koji su došli u posjetu prijateljima i rodbini te su usput prema njihovim preporukama posjetili Aquatiku. Slijede ih Austrijanci i stanovnici Bosne i Hercegovine.

Većina turista (domaći i strani) odsjela je u privatnom smještaju (26,7%), te u apartmanu (20%). Slijede hotel i hostel sa po 10%, te planinarski i studentski dom sa po 3,3%. Nažalost 20% ih nije odgovorilo na pitanje gdje će odsjesti. Vrlo zanimljivo je da niti jedan posjetitelj nije bio stanovnik Grada Karlovca.

Tab. 1. Izletnici (domaći i strani) prema mjestu prebivališta

IZLETNICI	
Domaći	61
Središnja Hrvatska (Zagreb, Krapinske Toplice, Koprivnica, Varaždin, Bjelovar, Petrinja, Ogulin, Cetingrad)	47
Istočna Hrvatska (Slavonski Brod, Osijek, Šiškovci, Vukovar, Stara Gradiška)	5
Sjeverno hrvatsko primorje (Rijeka, Umag, Poreč)	4
Dalmacija - Južno hrvatsko primorje (Split, Zadar, Gizdovac, Skradin)	5
Strani	9
Slovenija (Koper), Njemačka (Bobingen, Ludwigsburg), Slovačka	9

Izvor: anketno istraživanje, 2019

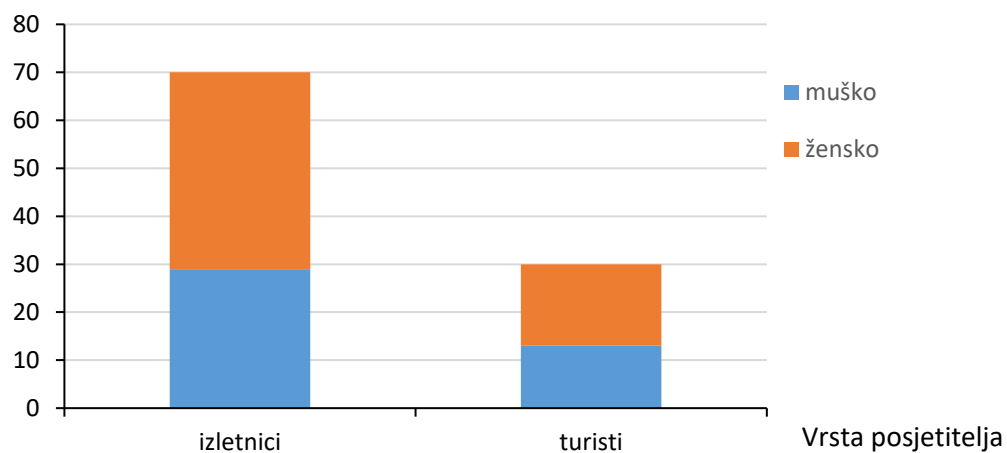
Tab. 2. Turisti (domaći i strani) prema mjestu prebivališta

TURISTI	
Domaći	16
Središnja Hrvatska (Zagreb, Lepoglava, Gornji Stupnik, Bednja, Duga Resa)	8
Istočna Hrvatska (Osijek, Batina, Vinkovci, Županja, Našice)	6
Sjeverno hrvatsko primorje (Poreč)	1
Dalmacija - Južno hrvatsko primorje (Zadar)	1
Strani	14
Europa (Njemačka, Austrija - Innsbruck, Bosna i Hercegovina - Sarajevo Srbija - Subotica, Irska)	10
Azija (Izrael)	1
Afrika (Republika Južna Afrika)	1
Australija (Sydney)	1
Sjeverna Amerika (SAD - Kalifornija)	1

Izvor: anketno istraživanje, 2019

Uz kvantifikaciju posjetitelja (izletnika i turista) potrebno ih je karakterizirati. Podaci o njihovom profilu omogućuju učinkovitije mjere turističke politike. Od ukupno 100 anketiranih posjetitelja 58% je bilo žensko, a 42% muško (Sl. 3.). Gledajući dobnu strukturu posjetitelja prevladavaju osobe u rasponu od 20 do 39 godina (50%) (Sl. 4.). Slijede osobe u rasponu od 40 do 59 godina (39%). Upravo ove dvije skupine ljudi su najaktivnije. Tako npr. studenti putuju u sklopu studijskih stručnih izleta, radi znatiželje i druženja, dok skupina od 40 do 59 godina putuje kako bi upoznali djecu ili unuke sa zanimljivim slatkovodnim svijetom Aquatike. Ova varijabla uvelike ovisi o vremenskom razdoblju u kojem se anketa provela. Tako će npr. u jesenskom razdoblju kada počinje škola biti više grupnih posjeta osnovnih i srednjih škola te će se povećati udio posjetitelja od 0 do 19 godina. O vremenskom razdoblju ispitivanja ovisi i veličina grupe u kojoj putuju. Prema službenim podacima Aquatike (2019) njihova najveća ciljana skupina su djeca (školske skupine) te obitelji s djecom. Tijekom tjedna ustanovu više posjećuju organizirane grupne skupine, a vikendima individualni posjetitelji. Vrhunac školske sezone (kada ih zna posjetiti i po 1.000 djece dnevno) je od 01.04. do 15.06., pa poslije ponovno u 9. i 10. mjeseca (ali u malo manjem intenzitetu). Za vrijeme provođenja ove ankete najveći udio izletnika (31,4%) dolazi u manjim grupama (od 5 do 10 osoba), a najmanji udio dolazi u grupama većim od 10 osoba (2,9%) (Sl. 5.). S druge strane najveći udio turista dolazilo je u paru (43,3%). Takvi posjetitelji su najsamostaljniji i vrlo često si sami organiziraju rutu putovanja i ustanove koje žele posjetiti. Tako npr. dolaze osobe zainteresirane za akvaristiku i ribolov. Najmanji udio turista dolazio je po troje i u grupama većim od 10 osoba (po 3,3%).

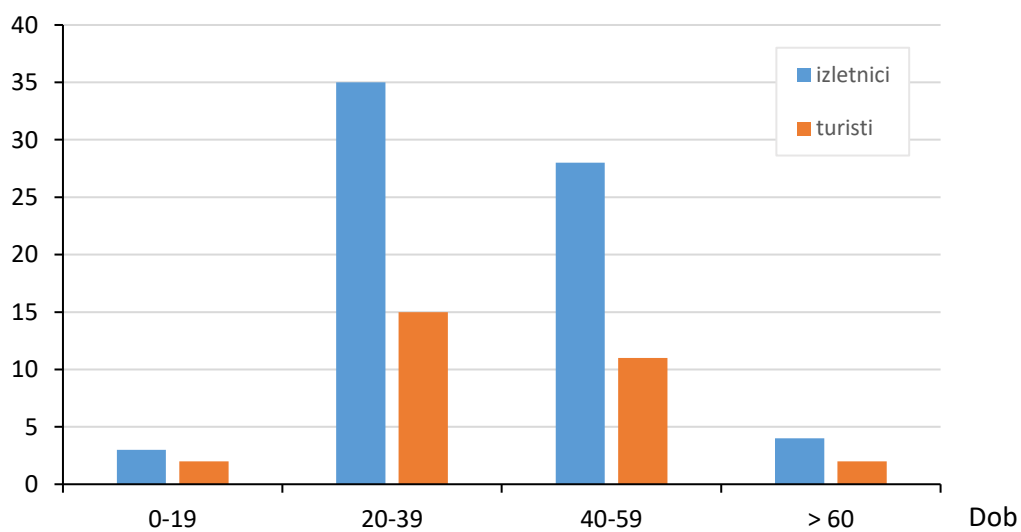
Broj posjetitelja

Sl. 3. Spolna struktura posjetitelja Aquatike

Izvor: anketno istraživanje, 2019

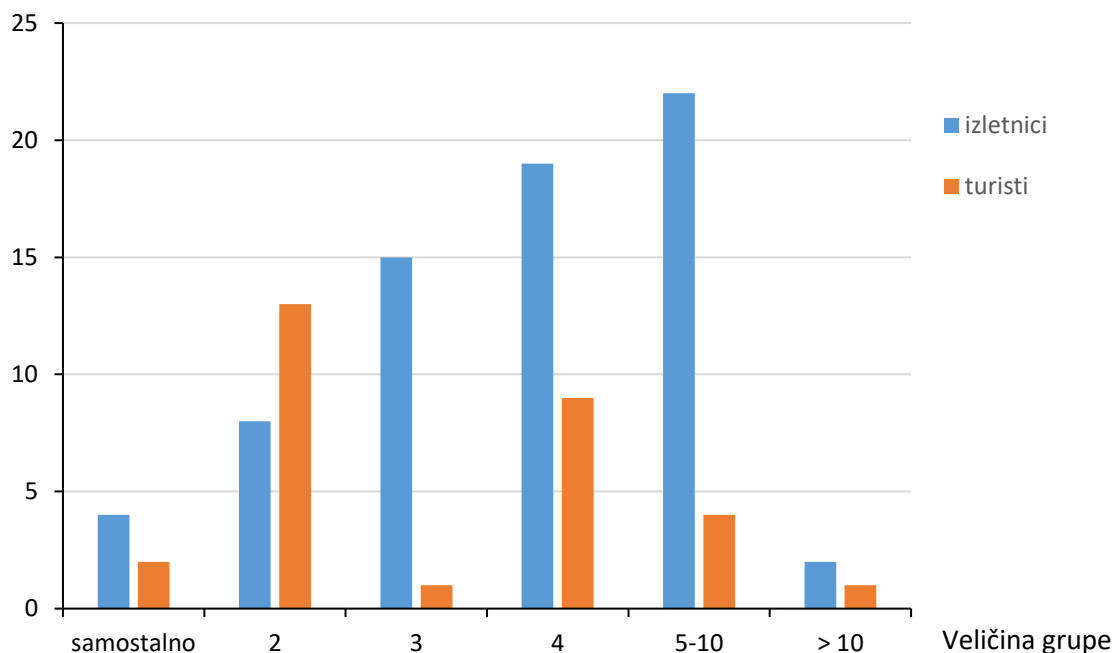
Broj posjetitelja

Sl.4. Dobna struktura posjetitelja Aquatike

Izvor: anketno istraživanje, 2019

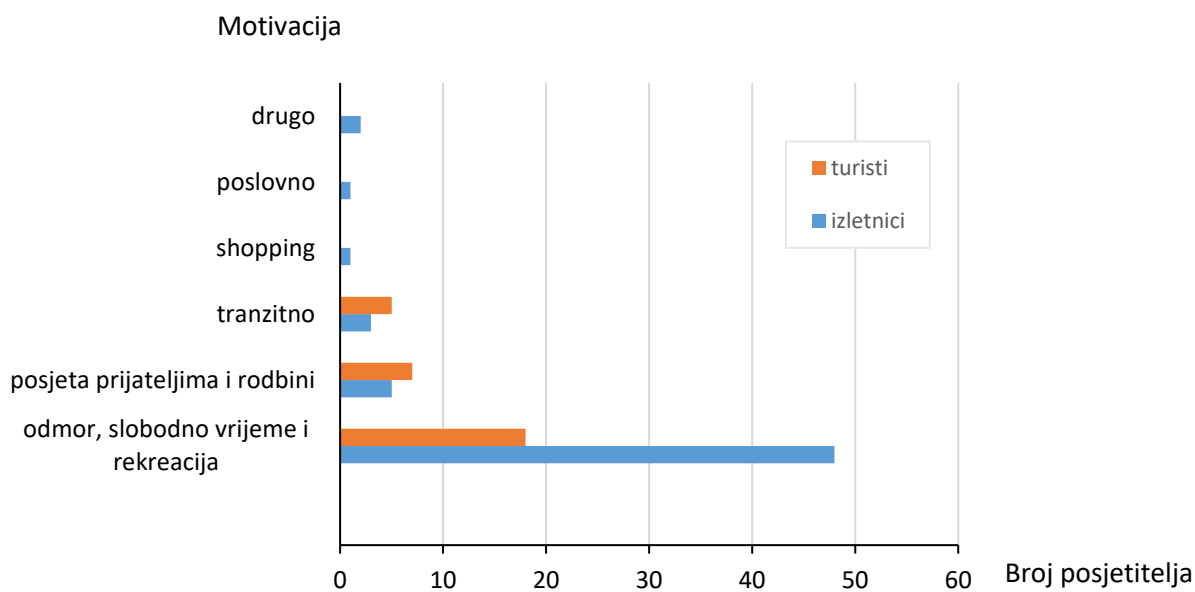
Broj posjetitelja

Sl. 5. Broj putnika (uključujući osobu koja ispunjava anketu) u grupi

Izvor: anketno istraživanje, 2019

Dominantna motivacija dolaska u Karlovac za izletnike i turiste je odmor, slobodno vrijeme i rekreacija (Sl.6.) Zbog toga dolazi čak 80% izletnika i 60% turista. Postotak turista koji dolaze radi odmora, slobodnog vremena i rekreacije je manji jer dolaze na dulje vrijeme i posjećuju značajnija turistička odredišta Hrvatske te im je Grad Karlovac uglavnom tranzitna, tj. usputna stanica ili im je glavni cilj posjetiti rodbinu i prijatelje. Ukoliko turisti putuju iz stranih zemalja a izletnici su obično posjećuju rodbinu i prijatelje. Posao uz shopping čini najslabiju motivaciju sa 1,7% te je vezana uz EU fondove zbog toga što je Aquatika sufinancirana sredstvima Europske Unije u vrijednosti od 36.222.282,45 kn. Ukupna vrijednost projekta Slatkovodni akvarij i muzej rijeka - KAquarium iznosila je 36.691.939,28 kn (Edukacija za vodiče Aquatike, 2019). Jedan od zanimljivih uzroka dolaska je kišno, nestabilno vrijeme jer tada ljudi traže zanimljivu destinaciju za izlet u blizini svog grada (pr. Zagrepčani) i u zatvorenom prostoru. Uz Aquatiku izletnici i turisti su najviše posjećivali Stari grad Dubovac jer je uz Staru gradsku jezgru - Zvijezdu najprepoznatljivija kulturno-povijesna atrakcija. Dodatnu atrakciju predstavlja i novoootvoreni Muzej Domovinskog rata na Turnju (Tab. 3.). Iako većini posjetitelja je upravo Aquatika bila jedini cilj posjete.

Sl. 6. Motivacija za posjet Grada Karlovca i Aquatike

Izvor: anketno istraživanje, 2019

Tab.3. Posjećene prirodne i društvene atrakcije uz Aquatiku

	izletnici	turisti
Samo Aquatika	31	14
Stari grad Dubovac	18	8
Muzej Domovinskog rata	9	6
Zvijezda	7	2
Gradski muzej	6	3
Parkovi	4	4
Jaškovo (Štrudlafest, Utrka Run of Heart)	2	1
Korana	2	1
Ozalj	2	1
Kamensko	1	0
Svetište Sv. Josipa	1	0
Žitna lađa	0	1
24. Revija Filmske Mladeži/12. Four River Film Festival	0	1
Slunj/Rastoke	0	1
Plitvička jezera	0	1

Izvor: anketno istraživanje, 2019

5. RASPRAVA

Iz podataka ankete možemo zaključiti da veličina grupe i vrsta posjetitelja (koji se razlikuju po dobi i motivaciji) uvelike ovisi o razdoblju unutar godine. Tijekom ljetnih mjeseci dolazi više turista dok za vrijeme školske godine dolazi više izletnika - učenika i obitelji s djecom. Pomoću provedene ankete mogu se izdvojiti određene slabosti Grada Karlovca koje ga ograničavaju da se iz trenutno temeljno izletničkog odredišta pretvori u turističko odredište. Kao prvo to je nedostatna interpretacija povijesne i kulturne baštine te nedovoljna promocija istih. Iz ankete je vidljivo da i izletnici i turisti uglavnom posjećuju samo Stari grad Dubovac i Muzej Domovinskog rata uz Aquatiku dok je Stara gradska jezgra – Zvijezda uvelike zanemarena. Upravo ona bi uz organiziranje više kulturnih događanja (koncerata, različitih manifestacija) mogla postati jedan od vodećih simbola grada jer ima predispozicije za to zbog svojih povijesno-kulturnih vrijednosti. Veliku slabost tu predstavljaju neriješeni imovinsko pravni odnosi u Zvijezdi i loše stanje infrastrukture. Smatram da turizam u Karlovcu koči i nedostatak jeftinih hostela i kampova te se putnici odlučuju za Karlovac kao izletničko odredište. Još jedna od slabosti karlovačkog područja je neumreženost nositelja turističke ponude te smatram da bi se trebalo razvijati lokalno partnerstvo i poticati umreženost destinacija u Gradu Karlovcu. Poželjno je da hoteli u svoju prezentaciju uključuju društvene elemente i odražava lokalnu kulturu. Na primjer, kako bi se jelovnik restorana u hotelu učinio autentičnijim važno je surađivati s lokalnim tvrtkama, OPG-ovima i sl. (SiteMinder, n.d.). Karlovac zasigurno ima potencijal da uz izletničku komponentu razvije i selektivni turizam. Cilj selektivnih oblika turizma je zadovoljavanje posebnih želja i potreba suvremenog turista i ustvari je odgovor na probleme koje je uzrokovao masovni turizam, takozvani „hard“ turizam (Zvonar, 2016). Smatram da bi se, prema vidljivoj motivaciji izletnika iz Aquatike, na području Grada Karlovca mogao razviti ciklo turizam, pješački turizam, obiteljski turizam i pogotovo riječni turizam. Iz ankete je vidljivo da turisti ali i izletnici dolaze više u grupama nego samostalno i upravo zbog blizine emitivnih tržišta (pr. Zagreb) Foginovo kupalište bi se moglo razviti u vodeće riječno kupalište. Prirodna osnova (4 rijeke) nije dovoljno iskorištena niti u svrhu avanturističkog turizma (rafting i sl.). Iz primjera Aquatike da se iščitati da je prilika za razvoj postojanje fondova Europske Unije.

6. ZAKLJUČAK

Grad Karlovac ima brojne prirodne i društvene atraktivne faktore kojima privlači posjetitelje. Samo neke od njegovih snaga su povoljan geostrateški položaj, značajan hidrološki potencijal, parkovna arhitektura, raznoliko kulturno-povijesno nasljeđe i sl. Usprkos tome što se Grad Karlovac smatra izletničkim područjem postoje načini da se poveća udio turista koji ostvaruju noćenje. Važno je da glavne izletničke destinacije poduzimaju pametne marketinške poteze. S obzirom na atrakcijsku osnovu i blizinu potencijalnih emitivnih tržišta. Jednodnevni putnici puno vremena provode na svom mobilnom uređaju, tražeći aktivnosti, atrakcije i restorane. Ako tijekom ovog postupka naiđu na cijenom povoljan smještaj u Gradu Karlovcu sa dobrim recenzijama i odlično oglašene atrakcije vjerojatnost da će prenoćiti je veća. Vrlo važno je uočiti, prihvatiti i uklopiti ono što dovodi putnike Grad te u tome smjeru razvijati turističku ponudu. Smatram da je izuzetno dobra ideja da se lokalno stanovništvo uključuje u promoviranje Grada te ga time pomogne „staviti na kartu“ u smislu turizma.

LITERATURA I IZVORI

1. Aquatika, 2019: Službena statistika – Struktura posjetitelja 2018. godine
2. Barešić, A., 2017: Promocija Grada Karlovca kao Turističke destinacije, Završni rad, Veleučilište u Karlovcu
3. Candela, G., Figini, P., 2012: The Economics of Tourism Destinations, Chapter 2 Definitions and Key Concepts, Springer, 17-44
4. Edukacija za vodiče Aquatike, 2019: Od Kaquariuma do Aquatike
5. Grad Karlovac, 2012: Strategija razvoja turizma grada Karlovca 2012.-2020.
6. Grad Karlovac, n.d. : Strategija razvoja Grada Karlovca za razdoblje od 2013. do 2020. godine (11.9.2019.)
7. Kelebuš, I., Javor, A., 1997: Postojeća i nova statistička istraživanja iz područja turizma u Republici Hrvatskoj, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 43-60
8. National Institute of Statistics Romania, 2009: Same-day visitors, statistics.unwto.org/sites/all/files/pdf/romania_others01.pdf (19.1.2019.)
9. Udaljenost gradova, n.d.: Udaljenost Zagreb – Karlovac, <https://udaljenostigradova.com/udaljenost-zagreb-karlovac/> (17.9.2019.)
10. Sić, M., 1980.-81.: Auto-cesta Zagreb – Karlovac, 33-46
11. SiteMinder, n.d.: From Day to Night: How to convert ‘day-trippers’ into overnight bookings, <https://www.siteminder.com/r/marketing/hotel-marketing-ideas-tips/convert-day-trippers-overnight-bookings/> (19.1.2019.)
12. Suriñach, J., Casanovas, J. A., André, M., Murillo, J., Romani, J., 2017: How to quantify and characterize day trippers at the local level: An application to the *comarca* of the Alt Penedès, *Tourism Economics*, 23(2), 360–386
13. Turistička zajednica Grada Karlovca, 2017: Program rada i financijski plan za 2018. (20.2.2019.)
14. UNWTO, n.d.: Understanding Tourism: Basic Glossary, cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/docpdf/glossaryenrev.pdf (19.1.2019.)
15. Zvonar, I., 2016: Turističko iskustvo u selektivnom turizmu, Završni rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli